

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17CoP/17/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8813202314
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8813202314.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a sudkýň JUDr. Zlady Simkovej a JUDr. Gabriely Világiovej vo veci starostlivosti súdu o maloletú B. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, na návrh otca T. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXX, XXX XX W. za účasti matky Mgr. V. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. nad C. XX, XXX XX B., zastúpenej Mgr. Tomášom Saladiakom, Advokátska kancelária, ul. M. R. Štefánika 171, Vranov nad Topľou, o návrhu na zníženie výživného, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 8P/74/2013-54 zo dňa 29.04.2013 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa okrem výroku, ktorým v prevyšujúcej časti bol návrh otca zamietnutý.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd zmenil výrok rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 4P/67/2011-34 zo dňa 13.12.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov č. k. 3CoP/34/2012-49 zo dňa 02.05.2012, a to tak, že znížil výživné na maloletú B. L., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 110 Eur na sumu 80 Eur, ktoré výživné je otec povinný platiť vždy do 10-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky počnúc mesiacom máj 2013.

V prevyšujúcej časti návrh otca zamietol. Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Prvostupňový súd tak rozhodol o návrhu otca, ktorý žiadal, aby súd rozhodol o znížení výživného na maloletú B. L. zo sumy 110 Eur na čiastku 40 Eur mesačne počnúc dňom 05.12.2012, pretože uzatvoril nové manželstvo a narodila sa mu z tohto manželstva ďalšia dcéra - maloletá S..

Prvostupňový súd vykonal dokazovanie a zistil, že posledná úprava výživného pre maloletú B. bola rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 4P/64/2011-34 zo dňa 13.12.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov zo dňa 02.05.2012, kedy bolo otcovi zvýšené výživné na maloletú B. L., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 83 Eur na sumu 110 Eur mesačne, počnúc dňom 01.09.2011. Rozsudok sa stal právoplatným dňa 11.05.2012.

Prvostupňový súd zistil, že otec maloletej uzatvoril dňa XX.XX.XXXX manželstvo a z manželstva sa mu dňa XX.XX.XXXXnarodila dcéra S.. Manželka otca je toho času na materskej dovolenke a poberá rodičovský príspevok a okrem toho, keďže študuje na vysokej škole dennou formou, aj prídavok na

seba. Otec je zamestnaný ako servisný technik s príjmom vo výške 498,25 Eur. Býva v rodinnom dome u svokrovcov, ktorým spolu s manželkou prispieva na výdavky spojené s bývaním sumou 140 Eur, na stravu 60 Eur. Denne dochádza do práce asi 30 km motorovým vozidlom. Do uzavretia manželstva býval v obci S., kde bol zamestnaný. Nevlastní žiadnu nehnuteľnosť, iba osobné motorové vozidlo z roku 1999, finančne úspory nemá žiadne. Okrem bežných výdavkov platí mesačne životné poistenie 16,33 Eur, štvrťročne poistenie motorového vozidla 45 Eur, úver v ČSOB 28,66 Eur a poplatky za telefón. Má vyživovaciu povinnosť voči maloletej B., kde si plní vyživovaciu povinnosť vo výške 110 Eur mesačne, nad rámec výživného pre nedostatok finančných prostriedkov neprispieva. S dieťaťom udržiava každé dva alebo tri týždne jeden deň styk.

Ďalej prvostupňový súd zistil, že matka maloletého dieťaťa je zamestnaná ako učiteľka Základnej školy M. s príjmom 472,32 Eur. Poberá výživné na maloletú B. vo výške 110 Eur a prídavok na dieťa vo výške 23,10 Eur. Býva v prenajatom byte v obci Q. spolu so svojou dcérou. Dieťa je žiačkou 3. ročníka Základnej školy R. vo M. nad C., kde do školy denne dochádza. Matka má bežné výdavky na zabezpečenie stravy, ošatenia, hygienických potrieb, ďalej uhrádza mesačné cestovné pre dcéru 22 Eur, pre seba do zamestnania 50 Eur, nájom za byt uhrádza 50 Eur, elektrinu platí vo výške 30,80 Eur, plyn a vodu platí vo výške 75 Eur, internet 22,50 Eur, životné poistenie 14,64 Eur a úver použitý na výbavu bytu 80,35 Eur. Zvýšené výdavky má v súvislosti so zabezpečením školských potrieb pre maloletú, s kúpou liekov a úhradou za poskytnutú zdravotnú starostlivosť.

Prvostupňový súd právny vzťah posúdil jednak podľa ust. § 62 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine, ďalej podľa ust. § 77 ods. 1 Zákona o rodine a § 78 ods. 1, 2 Zákona o rodine. Vychádzal aj z ust. § 154 O. s. p., pričom vykonaným dokazovaním mal preukázané, že návrh otca na zníženie výživného je čiastočne dôvodný. Od poslednej úpravy výšky vyživovacej povinnosti nastala podstatná zmena pomerov. Otec uzavrel nové manželstvo a pribudla mu ďalšia vyživovacia povinnosť, okrem manželky, aj k maloletej dcére S., nar. XX.XX.XXXX. U otca nastala významná zmena pomerov aj v tom, že momentálne už nebýva v mieste, kde pracuje a tak má zvýšené výdavky na cestovné do práce. Aj keď zníženie výživného nie je v záujme maloletého dieťaťa, uspokojovanie jeho odôvodnených potrieb je vždy ohraničené zárobkovými možnosťami rodičov. Otcov príjem zo zamestnania sa podstatne nezmenil, pri poslednej úprave výživného jeho výška činila priemerne mesačne 492,66 Eur, v súčasnosti je to 498,25 Eur. S poukazom na vznik ďalšej vyživovacej povinnosti súd znížil výživné na maloletú dcéru B. na sumu 80 Eur mesačne počnúc mesiacom máj 2013. Zohľadnil pritom vek maloletej, jej odôvodnené potreby, školské povinnosti, zárobkové pomery oboch rodičov, ako aj skutočnosť, že na zabezpečenie potrieb maloletej dcéry S. sa podieľa aj otcova manželka, ktorá je poberateľkou rodičovského príspevku.

Keďže otec si od decembra 2012 až doposiaľ plnil vyživovaciu povinnosť voči maloletej dcére vo výške 110 Eur a výživné spotrebované v prospech maloletého dieťaťa nemožno vrátiť, súd znížil vyživovaciu povinnosť počnúc mesiacom máj 2013 a v prevyšujúcej časti návrh zamietol.

Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie matka maloletého dieťaťa, ktorá namietala zníženie výživného. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, pričom každý rodič je povinný zabezpečiť výživu dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich potrieb. Vzhľadom na to, že otec maloletého dieťaťa žije v spoločnej domácnosti so svojimi svokrovcami, výdavky na domácnosť uvedené otcom sú v podstatnej miere nižšie ako to sám deklaroval. Okrem toho má otec dieťaťa dostatočne fyzické zdatnosti a pracovné skúsenosti na to, aby si vo svojom odbore našiel lepšie platenú prácu, ktorá by mu poskytovala dostatočné možnosti na plnenie nevyhnutných potrieb maloletej dcéry B.. Dieťa je vo veku, kedy jej výdavky musia byť rádovo vyššie ako sú výdavky niekoľkomesačného dieťaťa. Súdom stanovená výška výživného na maloletú B. vo výške 80 Eur nie je postačujúca na pokrytie jej potrieb. Prvostupňový súd nezohľadnil potreby maloletej B., tieto sú, vzhľadom na skutočnosť, že navštevuje základnú školu, nepomerne vyššie, pretože sa školské zariadenie nenachádza v mieste jej trvalého bydliska. Preto vznikli aj vyššie výdavky. Súd nezohľadnil skutočnosť, že matka žije s dieťaťom v spoločnej domácnosti bez pomoci iných ľudí, čo sa vo vzťahu k otcovi povedať nedá.

K odvolaniu matky dieťaťa sa písomne vyjadrila kolízna opatrovníčka, ktorá uviedla, že súd vo svojom rozhodnutí bral do úvahy potreby maloletého dieťaťa, ale prihliadal aj na možnosti a schopnosti oboch rodičov plniť si vyživovaciu povinnosť.

K odvolaniu sa písomne vyjadril aj otec maloletého dieťaťa, ktorý uviedol, že matka maloletého dieťaťa v súvislosti s využitím finančných prostriedkov preferovala dovolenku v Z. sama, bez maloletej B., pričom finančné prostriedky, ktoré použila na dovolenku mohla využiť pre maloletú a nie pre svoju rozkoš. S manželkou žije v spoločnej domácnosti s jej rodičmi, keďže nemajú samostatné bývanie. Matka maloletej B. nebola nútená odísť z rodičovského domu. To, čo prispieva otec spolu so svojou manželkou svokrovcom je dosť málo. Ďalej uviedol, že pokiaľ sa týka práce, v súčasnej dobe je problém s prácou a tak je rád, že má aspoň takú prácu, ktorú vykonáva. Navyše, matka dieťaťa má výborné zručnosti v odbore krajčírstva, čo potvrdila aj šitím pre krajčírsky salón Devenir v V., kde im predvádzala aj modely šiat na módnych prehliadkach. Pri výkone povolania učiteľky na prvom stupni základnej školy nie je taká časovo vyťažovaná, preto jej ostáva čas aj na iné pracovné možnosti. Maloletá B. nenavštevuje školské zariadenie, do ktorého musí dochádzať, avšak navštevuje školské zariadenie len pár metrov od jej bývania. Všetky náklady na maloletú B. pokrýva otec maloletého dieťaťa, ide napr. o obedy v školskej jedálni vo výške 19 Eur mesačne, školský klub detí 1,66 Eur, autobus do školy, detský lístok 14 Eur, čo všetko stojí 35 Eur, pričom zvyšná suma zo sumy 80 Eur vo výške 45 Eur pokryje aj ostatné výdaje. Navyše, ostatné výdavky uhradil otec maloletého dieťaťa kúpou bicykla, kolobežky, korčulí, snežných saní a pod.

Odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 10 ods. 1 O. s. p. preskúmal napadnutý výrok rozsudku súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v § 212 O. s. p., vo veci nenariadil odvolacie pojednávanie, čo je v súlade s ust. § 214 ods. 1, 2 O. s. p., vo veci bolo nariadené verejné vyhlásenie rozhodnutia, kedy čas a miesto verejného vyhlásenia rozhodnutia bolo na úradnej tabuli súdu oznámené dňa 02.08.2013 a zistil, že odvolanie matky maloletého dieťaťa nie je dôvodné.

Prvostupňový súd správne zistil vo veci skutkový stav, vykonal pomerne rozsiahle dokazovanie, správne vec právne posúdil a správne sú aj právne závery prvostupňového súdu. Do rozhodnutia odvolacieho súdu o odvolaní matky maloletého dieťaťa nedošlo k žiadnym zmenám, ktoré by mohli ovplyvniť rozhodnutie odvolacieho súdu. Preto odvolací súd napadnutý výrok rozsudku súdu prvého stupňa spolu so súvisiacim výrokom o trovách konania podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil.

Pokiaľ sa týka odvolacích námietok matky maloletého dieťaťa, odvolací súd udáva, že prvostupňový súd správne aplikoval ust. § 78 ods. 1, 2 O. s. p., podľa ktorého dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo k zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že posledná úprava výživného na maloleté dieťa bola tak, ako to správne skonštatoval prvostupňový súd, rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 4P/67/2011-34 zo dňa 13.12.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov zo dňa 02.05.2012, kde bolo otcovi stanovené zvýšené výživné na maloleté dieťa B. L., nar. XX.XX.XXXX, počnúc dňom 01.09.2011. V občianskom práve platí zásada nezmeniteľnosti súdnych rozhodnutí, ktorá smeruje k právnej istote účastníkov konania. Platí však, že k vydaniu nového rozhodnutia môže dôjsť len vtedy, ak ide o zmenu závažnejšieho charakteru. Nie je preto možné meniť pôvodné rozhodnutia aj o výživnom pre nepodstatnú zmenu pomerov.

Prvostupňový súd správne posúdil zmenu pomerov na strane účastníkov konania, teda rodičov maloletého dieťaťa (otca, matky) a maloletej B. s tým, že porovnal tvrdené a preukázané nové pomery účastníkov konania s pomermi, ktoré vyplývali z predchádzajúceho rozhodnutia Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 4P/67/2011-34 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3CoP/34/2012 zo dňa 02.05.2012. Správne zistil, že tvrdená zmena pomerov otcom maloletého dieťaťa dosahuje takú intenzitu, že je dôvodná zmena rozhodnutia súdu o stanovení výšky výživného. K podstatnej zmene pomerov došlo na strane otca maloletého dieťaťa. Táto zmena pomerov nemá subjektívny charakter, ide o objektívnu skutočnosť, ktorá sama o sebe spôsobuje zmenu pomerov. Ide najmä o uzavretie manželstva otca maloletého dieťaťa, narodenie dieťaťa pochádzajúceho z tohto manželstva, teda pribudnutie vyživovacej povinnosti voči novému dieťaťu. Keďže uvedené objektívne okolnosti samé

o sebe spôsobujú zmenu pomerov, je potrebné, vzhľadom na tieto okolnosti, rozhodnúť aj o zmene výšky výživného na maloletú B., naviac, keď prvostupňový súd ešte zistil ďalšie zvýšené výdavky otca v súvislosti s dochádzkou do zamestnania, ktoré v predchádzajúcom období neboli zohľadnené, pretože nejestvovali.

Pomery maloletej B. sa oproti predchádzajúcemu rozhodnutiu až natoľko nezmenili. Už aj v čase pôvodného rozhodnutia vo veci prvostupňový súd aj odvolací súd zohľadnil skutočnosť, že matka maloletého dieťaťa žije sama s maloletým dieťaťom v byte, dieťa do školy dochádzalo a matka za bývanie uhrádzala nájomné a hradí inkasné poplatky.

Odvolací súd nezistil, že by príjem otca maloletého dieťaťa zo zamestnania nebol adekvátny vykonávanej činnosti pre zamestnávateľa a že náklady v súvislosti s bývaním u svokrovcov rodiny otca maloletého dieťaťa by boli neprimerané.

Odvolacie námietky matky maloletého dieťaťa preto považoval za nedôvodné, naviac, keď vo vyjadrení otec maloletého dieťaťa poukázal aj na zručnosti matky maloletého dieťaťa, ktorými si taktiež môže zabezpečiť ďalší zdroj finančných prostriedkov.

Preto rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

Predmetom preskúmania odvolacím súdom nebol výrok, ktorým v prevyšujúcej časti bol návrh otca zamietnutý, pretože proti tomuto výroku nebol oprávnenou osobou podaný opravný prostriedok.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. s použitím ust. § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p., lebo ide o konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu, kedy žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.